

El risc de ser dona, també en l'àmbit sanitari

El 28 de Maig és el Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones. Aquesta data pretén ser un dia d'acció global en defensa de la salut integral de les dones i els drets sexuals i drets reproductius, considerant el cos com un territori d'autonomia i llibertat.

Les dones patim desigualtats, discriminacions i violències en tots els àmbits de la vida i, per descomptat, també en l'àmbit de la salut.

L'Organització Mundial de la Salut diu que la classe social, el gènere i la condició migratòria són factors determinants per a la salut de les persones, i es posa en evidència que el fet de ser dona, per si sol, ja és un risc.

Les dones vivim més anys, però aquests anys de més no sempre els vivim en bones condicions. Entre les discriminacions en l'àmbit de la salut, hi trobem la manca de perspectiva de gènere en l'atenció sanitària al llarg de la nostra vida, començant per la investigació i els assajos clínics i acabant pel diagnòstic i el tractament, que fan que ambdós sexes no tinguem el mateix punt de partida. Cal tenir en compte, també, l'excessiva instrumentalització i medicalització de processos naturals com l'embaràs, el part o la menopausa, i la responsabilitat del control de la natalitat, que ens ha portat a consumir anticonceptius hormonals, que, amb els anys, s'ha demostrat que poden tenir greus efectes secundaris.

Les discriminacions perjudiquen la salut

Entre les discriminacions en l'àmbit social i laboral que acaben provocant també efectes negatius sobre la salut trobem la manca de mesures de corresponsabilitat —que alleujarien l'excés de càrrega de treball de la doble i triple presència—, la manca de desplegament de lleis, com la d'autonomia personal, i d'atenció a les persones en situació de dependència —que descarregaria les dones de la responsabilitat exclusiva dels treballs de cura— i la manca de mirada de perspectiva de gènere en les avaluacions de riscos psicosocials —que ens proporcionarien clarament en quines dimensions hauríem d'intervenir per articular mesures preventives eficaces. La precarietat en les condicions de treball, la temporalitat, el treball a temps parcial, l'alt índex de rotació laboral i la distribució no uniforme del treball per sectors d'activitat fan que les dones ocupin els llocs de treball menys valorats i els més mal pagats i això també perjudica la salut de les dones.

Bretxa salarial, pensió inferior

La bretxa salarial, que és el resultat de totes aquestes desigualtats i discriminacions que patim al llarg de la nostra vida laboral,

L'excessiva instrumentalització i medicalització de processos naturals com l'embaràs, el part o la menopausa posen en risc la salut de les dones

fa que en el moment de la jubilació les dones percebin, de mitjana, el 40% menys que els homes.

Per revertir aquesta situació cal que els governs es plantegin seriosament potenciar polítiques de salut pública que tinguin a veure amb les condicions de treball i de vida, que es comprometin a desenvolupar la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, i que desenvolupin polítiques de prevenció, detecció i coordinació, per evitar els problemes de salut i de vida que representen les violències masclistes, i dotar-les dels recursos necessaris. Cal també un ferm compromís per reforçar l'atenció primària i garantir el dret a la salut amb un model d'atenció sanitària públic, amb cobertura universal, sense exclusions, equitatiu, finançat amb fons públics i amb professionals formats en perspectiva de gènere.

Convenis amb mirada de gènere

Cal voluntat de sensibilitzar tots els agents implicats a fi d'incorporar mesures en els convenis col·lectius per eliminar la bretxa salarial, realitzar una valoració adequada dels llocs de treball i fer que les avaluacions psicosocials prevegin la mirada de gènere i la mesurin de manera adequada.

Cal també eliminar la publicitat i els missatges que cosifiquen la dona per tal de dignificar-la com a persona, com a ésser humà. Cal, en definitiva, desaprendre a fer les coses com les hem fet fins ara i posar-hi la mirada d'equitat que ens proporciona el feminisme. No oblidem que quan les dones avancem, la societat en el seu conjunt avança. ■ **Montse Sanahuja**